

جبرئیل

جبرئیل از فرشتگان بزرگ الهی و نقش آفرینان در قیام جهانی حضرت مهدی (علیه السلام) می‌باشد و یکی از چهار فرشته مقرب (علاوه بر میکائیل، اسرافیل و عزرائیل) است. او رابط میان خداوند سبحانه و تعالی و پیامبران است. و در کتاب‌های دینی یهودیت، مسیحیت و اسلام از نقش جبرئیل بسیار یاد شده است.

فهرست مندرجات

- ۱ - جبرئیل در سنت اسلامی
- ۲ - جبرئیل در روایات
- ۲.۱ - بیعت جبرئیل با حضرت مهدی
- ۳ - عناوین مرتبط
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

جبرئیل در سنت اسلامی

در سنت اسلامی و قرآن کریم، جبرئیل همان روح القدس است. دلیل صریح این مطلب، آیه ۱۰۲ سوره نحل است: قل نزله روح القدس من ربک

[۱] نحل/سوره ۱۶، آیه ۱۰۲.

؛ «بگو آن (قرآن) را روح القدس از سوی پروردگارت نازل کرده است.» در آیه ۹۷ سوره بقره نیز آمده است: قل من کان عدواً لجبرئیل فانه نزله علی قلبک باذن الله

[۲] بقره/سوره ۲، آیه ۹۷.

؛ «بگو هرکس دشمن جبرئیل شد (بداند) که جبرئیل آن (قرآن) را به دستور الهی بر دل تو نازل کرده است.» همچنین در قرآن با نام‌های «روح»،

[۳] غافر/سوره ۴۰، آیه ۱۵.

«الروح الامین»،

[۴] شعراء/سوره ۲۶، آیه ۱۹۲.

«شدید القوی»

[۵] نجم/سوره ۵۳، آیه ۵۰.

و «رسول کریم»

[۶] تکویر/سوره ۸۱، آیه ۱۹-۲۱.

از او یاد شده است.

جبرئیل در روایات

روایاتی چند، از نقش آن فرشته بزرگ الهی در قیام عظیم و جهانی حضرت مهدی (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف)، به روشنی سخن گفته و از او به عنوان نخستین کسی که با حضرت مهدی (علیه‌السلام) بیعت خواهد کرد، نام برده‌اند. در بعضی از روایات گفته شده: او به همراه گروه بزرگی از فرشتگان، هنگام ظهور در محضر واپسین حجت الهی حاضر شده و به یاری آن حضرت خواهند شتافت. امام صادق (علیه‌السلام) در قسمتی از یک روایت طولانی فرمود:

← بیعت جبرئیل با حضرت مهدی

نخستین کس که با او بیعت می‌کند، حضرت جبرئیل است «اول من یبایعه جبرئیل...».

[۷] قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر قمی، ج ۲، ص ۲۰۴.

[۸] کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۴، ص ۱۸۲، ج ۳.

این، بدان معناست که یکی از امدادهای غیبی خداوند سبحانه و تعالی در آن قیام جهانی، یاری دادن جبرئیل به حضرت مهدی (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) است. همان‌گونه که این فرشته بزرگ الهی، به یاری پیامبران دیگر نیز آمده بود.

عناوین مرتبط

ظهور، بیعت، امدادهای غیبی.

پانویس

۱. ↑ نحل/سوره ۱۶، آیه ۱۰۲.
۲. ↑ بقره/سوره ۲، آیه ۹۷.
۳. ↑ غافر/سوره ۴۰، آیه ۱۵.
۴. ↑ شعراء/سوره ۲۶، آیه ۱۹۳.
۵. ↑ نجم/سوره ۵۳، آیه ۵۰.
۶. ↑ تکویر/سوره ۸۱، آیه ۱۹-۲۱.
۷. ↑ قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر قمی، ج ۲، ص ۲۰۴.
۸. ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۴، ص ۱۸۴، ح ۳.

منبع

فرهنگ نامه مهدویت، سلیمان، خدامراد، ص ۱۴۹، برگرفته از مقاله «جبرئیل».